

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปี 2552 มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหลายฉบับที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นผู้กำหนดให้มาใช้กับกิจการในประเทศไทยเป็นการปรับหลักการบัญชีของไทยให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีที่จะช่วยส่งเสริมให้กิจการต่าง ๆ สามารถลดต้นทุนในการระดมทุนไม่ว่าจากการกู้ยืม หรือระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ในหรือต่างประเทศได้ในระยะยาว

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็จะทำให้มี มาตรฐานการบัญชีของไทยหลายฉบับที่จะประกาศและมีผลบังคับใช้ในปี 2554 ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับผู้จัดทำบัญชี รวมทั้งเจ้าของกิจการที่จะต้องจัดเตรียมความพร้อมทั้งเงิน คนและเวลา โดยเฉพาะบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว และ บริษัทที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีบางฉบับเท่านั้น

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2553 เพื่อให้ถือปฏิบัติในรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง 1 มกราคม 2554 เป็นอีกหนึ่งฉบับ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทุกบริษัท ขึ้นกับลักษณะการดำเนินงานและปริมาณรายการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะธุรกิจที่มีการผลิตสินค้า ถือได้ว่ารายการนี้เป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจ หากบริษัทเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ทำบัญชี ควรจัดการระบบงานที่เกี่ยวข้องกับรายการในกลุ่มนี้ให้เป็นระบบอัตโนมัติ ข้อพิจารณาที่สำคัญของมาตรฐานคือ

- การประมาณการต้นทุนการซื้อตอน ขนย้าย ฟื้นฟูให้คืนสภาพ
- การแลกเปลี่ยนสินทรัพย์
- แนวทางส่วนประกอบ
- การทบทวนการคำนวณค่าเสื่อมราคา
- การตีราคาใหม่

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ฉบับที่ 32 เดิม) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 ซึ่งมีข้อกำหนดเดียวกับมาตรฐานการบัญชี

ระหว่างประเทศ เพื่อให้ข้อมูลในงบการเงินมีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับว่าเชื่อถือได้
เปรียบเทียบกันได้ และผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ รวมถึง
สะท้อนภาพของกิจการอย่างแท้จริงทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ด้วยเหตุที่เป็นมาตรฐานที่มีการปรับปรุงแก้ไขจากของเดิม และส่วนสำคัญที่จะทำให้
เกิดผลกระทบมากจะเป็นในส่วนของการแยกสินทรัพย์ที่มีอายุงานที่แตกต่างกันนำมาคิดคำนวณ
ค่าเสื่อมราคาใหม่ตามอายุการใช้งานจริง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้ที่มีหน้าที่
จัดทำบัญชีได้ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือไม่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวมาตรฐานหรือไม่ และ
อาจส่งผลให้ผู้จัดทำบัญชีและเจ้าของกิจการ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยง่ายและอาจประสบ
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เคยใช้
อยู่แล้วมีการปรับปรุงเพิ่มเติมบางส่วน จะทำให้เกิดผลกระทบอย่างไร โดยทำการศึกษา จากกลุ่ม
ตัวอย่างที่ต้องการ คือ กลุ่มกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เพื่อต้องการทราบ
ปัญหาที่จะเกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานและอุปสรรคที่จะพบจากการปฏิบัติงานจริงของผู้ทำ
บัญชีและผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชานั้น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาค่อยไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ของกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของต่อการปฏิบัติทางบัญชีจากการประยุกต์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ของกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการประยุกต์มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ของกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

ขนาดของกิจการ มีความสำคัญต่อการจัดทำบัญชี จากการศึกษางานวิจัยของ ชูศรี
เทียศิริเพชร (2544) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดทำบัญชีของธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่
มากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ขนาดสินทรัพย์ของธุรกิจ ขนาดของยอดขายของธุรกิจ และขนาดทุน
จดทะเบียน โดยธุรกิจที่มีสินทรัพย์มากมียอดขายและทุนจดทะเบียนสูงจะมีการจัดทำบัญชีที่
สมบูรณ์มากขึ้น ปัจจัยรองอื่น ๆ รวมทั้งระดับการศึกษาของพนักงานบัญชี จากแนวคิดดังกล่าว
ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า บริษัทที่มีขนาดต่างกัน สินทรัพย์ถาวรมีจำนวนที่ต่างกัน เพราะฉะนั้น แนวการ

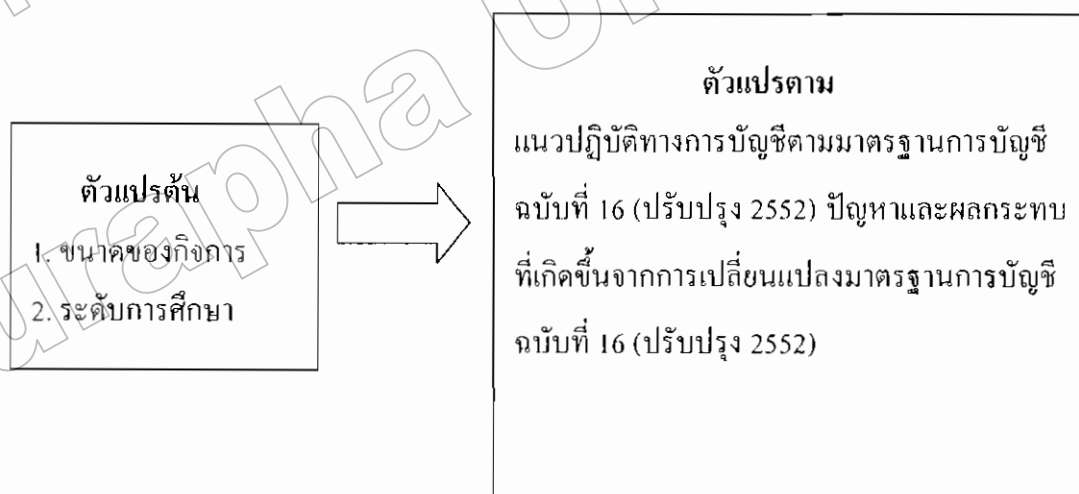
ปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ก็จะมีผลแตกต่างกัน
จึงนำมาซึ่งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้

H1 : ขนาดของกิจการที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคจากการ
เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ที่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อความรู้และความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพ
พ.ศ. 2547 จากการศึกษางานวิจัยของ เยาวรักษ์ สุขวิบูลย์ (2549) พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน
มีระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 แตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา
ต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่าง
ที่มีระดับการศึกษاپริญญาตรีและปริญญาโท จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาสู่สมมติฐานของ
การทดสอบดังนี้

H2 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคจากการ
เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ของกลุ่มธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เพื่อเป็นแนวทางให้สภาวิชาชีพนำไปพิจารณาประกอบเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเตรียมความพร้อมก่อนที่จะออกมาตรฐานฉบับอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายในการทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มีคุณสมบัติเป็น ผู้จัดการฝ่ายบัญชี/ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชี/ พนักงานฝ่ายบัญชีของสถานประกอบการที่มีที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เนื่องจากในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเป็นนิคมที่มีขนาดใหญ่ในจังหวัดชลบุรี ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นสถานประกอบการที่มีระบบการจัดการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ภายใต้การจัดการของกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IEAT) ประกอบไปด้วยประเภทธุรกิจที่มีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงเลือกสถานประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เพื่อศึกษาการวิจัยครั้งนี้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ศึกษาแนวปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ว่ามีวิธีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ใช้แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2.2 ศึกษาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ในด้านต่างๆ

- ด้านผู้ทำบัญชี
- ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ด้านนโยบายบริษัท
- ด้านโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชี
- ด้านการจัดทำงบการเงิน

2.3 ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประยุกต์ หมายถึง การปรับความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสมัยใหม่
มาตรฐานบัญชี หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายโดยในระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมาย

กำหนดให้ถือว่ามาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้วเป็นมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตน ที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

- กิจกรรมมีไว้ใช้ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายหรือให้บริการเพื่อให้เช่าหรือเพื่อ ใช้

ในการบริหารงาน

- กิจกรรมคาดว่าจะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี